

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e

Az ügy száma: Mfv.I.10.291/2019/5.

A tanács tagjai: . Hajdu Edit a tanács elnöke
. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró
. Tanczos Rita bíró

A felperes: felperes neve

A felperes képviselője:
. Csurilla Anetta pártfogó ügyvéd

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője:
. Czikray Tamás ügyvéd

A per tárgya: sérelemdíj

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Miskolci Törvényszék 1.Mf.20.443/2019/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.M.370/2017/27.

Rendelkező rész

A Kúria a Miskolci Törvényszék 1.Mf.20.443/2019/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes közfoglalkoztatási szerződés keretében állt 2015. december 1-jétől 2015. december 31-ig az alperes alkalmazásában közmunkásként. A 2015. december 17-én az alperes udvarán a felperes is faapríték rostálását végezte. Egészségügyi szükségletei miatt igénybe akarta venni azt a mellékhelyiséget, amely nem az udvarról nyílt. Az udvaron áthaladva azonban elesett, ennek következtében a bal csuklója eltört.
- [2] A felperes ezt követően a tiszatarjáni háziorvos, dr. R... Cs... beutalójával a T... Városi Rendelőintézet Traumatológia Szakrendelését kereste fel. Itt a M... Megyei Kórházat ajánlották, mivel a kezét műteni kellett volna, azonban javaslat ellenére sem vetette magát alá ezen beavatkozásnak. Amennyiben időben, az első t... vizsgálatot követően a műtètes beavatkozás megtörtént volna, akkor nagy valószínűséggel a csuklótáji törés akár maradványtünet nélkül meggyógyult volna.
- [3] A munkahelyi baleseti sérülés következtében a felperes 6%-os rész-egészségkárosodást szenvedett, össz-szervezeti egészségkárosodása 11%-ra tehető.
- [4] A felperes balesetéről az alperes 2015. december 18-án, 17-ére dátumozva munkabaleseti jegyzőkönyvet vett fel, amelyben azt rögzítette, hogy „a munkavállaló az önkormányzat udvarán menet közben megszedült és elesett”. A felperes balesetét a B... Megyei Kormányhivatal a számú határozatával üzemi balesetként elismerte.
- [5] A felperes 2017. február 20-án fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet terjesztett elő az alperessel szemben, amelyben 1.000.000 forint kártérítés megfizetésére kérte kötelezni, a 30.000 forint eljárási díj tekintetében költségfeljegyzési jogot kapott.
- [6] Az alperes ellentmondása folytán az eljárás perré alakult, a Tiszaújvárosi Járásbíróság 2017. május 4-én jogerőre emelkedett végzésével hatáskörének hiányát állapította meg, és a keresetlevelet áttette a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [7] A felperes keresetében 1.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni az alperest a balesettel összefüggésben.
- [8] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [9] A Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.M.370/2017/27. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 60.000 forint sérelemdíjat kamatával együtt. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Rögzítette, hogy a felperes 6 %-ban lett pernyertes, 94 %-ban pedig pervesztes. A bíróság a 29. sorszám alatt meghozott kiegészítési ítéletével kötelezte a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Országos Közjegyzői Kamara részére 28.200 forintot, az alperes pedig 1.800 forint eljárási díjat, az ezt meghaladóan felmerült eljárási illetéket az állam viseli. A 30. számú kijavító végzéssel az elsőfokú bíróság kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 60.000 forint perköltséget.

- [10] Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.) 9. §-ának (1) bekezdésére, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 2:42-54. §-ában foglaltakra.
- [11] A perben kirendelt igazságügyi orvosszakértő, dr. szakértő szakvéleményében és meghallgatott háziorvos tanú is amellett foglalt állást, hogy nagyobb valószínűséggel nem rosszullét miatt esett el a felperes, erre utaló adatok ugyanis nem állnak rendelkezésre.
- [12] A bíróság nem tudta azt az alperesi érvelést elfogadni, hogy a felperes által nyilatkozatba mondott, és általa aláírt iratban az szerepelt, hogy rosszul lett, mivel a fenti körülményeket nem támasztották alá tények. Az okirat keletkezésének időpontja, a jelenlévő személyek, a keletkezés körülményei tekintetében a peres felek és **B... H... É... A...** jegyző tanú is egymásnak és az okirat tartalmának ellentmondó vallomásokat tettek, amely miatt a nyilatkozat hitelessége megdőlt.
- [13] A bíróság tényként fogadta el, hogy a felperes az alperes udvarán, munkavégzés közben megbotlott és elesett, melynek során a bal csuklóját eltörte. Mivel az alperes mint munkáltató feladata volt a munkavégzés biztonságos feltételeinek a biztosítása, azaz, hogy a munkavégzés közben a munkavállalót ne érje semmiféle baleset, ezért annak bekövetkeztéért teljes egészében felelősséggel tartozik. Az alperes megsértette a felperesnek a Ptk. 2:43. §-ában meghatározott testi épséghez fűződő személyiségi jogát. Erre tekintettel az Mt. 9. §-a alapján alkalmazandó Ptk. 2:52. §-a szerinti sérelemdíj megfizetésére köteles.
- [14] A bíróság a sérelemdíj nagyságának meghatározásakor figyelemmel volt egyrészt a sérelem jellegére, azaz, hogy a felperes bal csuklója tört el és arra, hogy az miképpen gyógyult. A felperes terhére értékelte azt a körülményt, hogy annak ellenére, miszerint a szakrendelésen többször is felhívták a figyelmét arra, hogy meg kell műteni a kezét, és ezt nem vette igénybe, bár megtehetette volna, kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget. A sérülés folytán visszamaradt egészségkárosodást ezért a bíróság nem értékelte az alperes terhére, mivel az nem következett volna be a műtét esetén, mint ahogy azt az igazságügyi orvosszakértői vélemény is tartalmazta. A felperes maradandó egészségkárosodása a törés miatt egyébként is igen csekély mértékű volt. A bíróság ugyanakkor a baleset miatti fájdalmat és magát a törést a sérelemdíj mértékénél figyelembe vette. Erre tekintettel kötelezte az alperest 60.000 forint sérelemdíj megfizetésére.
- [15] Az ítélet ellen a felperes, az ítélet és kiegészítő ítélet ellen az alperes által előterjesztett fellebbezés folytán eljáró Miskolci Törvényszék 1.Mf.20.443/2019/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság kijavított és kiegészített ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett részét helybenhagyta. Megállapította, hogy a felperes a másodfokú eljárásban 90 %-ban pernyertes, 10 %-ban pervesztes, pártfogó ügyvédjének díját 90 %-ban az alperes, 10 %-ban az állam viseli. A másodfokú pertárgyérték 705.000 forint. Megállapította, hogy a 69.000 forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.
- [16] A másodfokú bíróság ítéletében utalt a fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. tv. 3.§-ában foglaltakra, továbbá megállapította, hogy a felperest a munkavégzés során munkahelyen érte a baleset. A sérelemdíj megfizetése vonatkozásában az elsőfokú bíróság az irányadó jogszabályokat helyesen alkalmazta.
- [17] Utalt továbbá Mt. 166.§ (1) és (2) bekezdésében foglaltakra.
- [18] A perben az alperest terhelte a kimentése körében a bizonyítási teher, tehát neki kellett volna igazolni, hogy nem volt előre látható és elvárható a kár elhárítása, vagy kizárólag a károsult magatartására vezethető vissza a baleset.
- [19] Az alperes előterjesztett ugyan bizonyítási indítványt, de abból arra következtetni, hogy a felperes a munkavezető engedélye nélkül elhagyta volna a munkavégzés helyét, nem lehet.
- [20] A felperes előadta, hogy a munkaterületen van egy WC, ami azonban nem megfelelő állapotú, koszos. Az orvosi rendelőbe szoktak átjárni, de aznap az orvos máshol rendelt, így egy közeli lakásba mentek. Fel sem merült, hogy a jelenlévő munkavezető ettől eltiltotta volna a felperest.

- [21] Az elsőfokú ítéletben hivatkozottak szerint az alperest terhelte a biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosítása, amelynek jogszabályi alapja az Mt. 51.§ (4) bekezdése.
- [22] Az alperes az általa állított körülményt, hogy betegsége lett volna a felperesnek, melynek következtében neki nem kellett számolnia és nem volt elvárható tőle a kár elhárítása, nem bizonyította, így az Mt. 167.§-ban foglalt feltételek hiányában marasztalásra megalapozottan került sor.
- [23] Az elsőfokú bíróság meghallgatta a háziorvost, orvosszakértői véleményt szerzett be, amely szerint nagyobb a valószínűsége a botlásnak. Olyan körülmény, peradat, tényállítás sincs, amely alapján le lehetne vonni azt a következtetést, hogy a felperes személyében rejlő egészségügyi ok volt az elszenvedett baleset eredője. Így miután nem sikerült az alperesnek kimentenie magát, köteles a sérelemdíj megfizetésére.
- [24] A felperes helyesen érvelt arra nézve, hogy az alperes megbízási szerződést nem csatolt, amely az általa állított mértékű díj összegét alátámasztaná és alkalmazásra került volna a 32/2003(VIII.22.) IM.r. (továbbiakban IM.r.) 2.§ (1) bekezdés a) pontja. Az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség összege pedig a hivatkozott rendelet 3.§-ban foglalt óradíjnak megfelelő összeg, ezért a törvényszék a perköltség összegének megváltoztatására sem látott módot.

Az alperes felülvizsgálati kérelme és a felperes ellenkérelme

- [25] Az alperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen kérte, hogy a Kúria a régi Pp. 275. § és az új Pp. 424. § (3) bekezdés első fordulata alkalmazásával a keresett utasítsa el és marasztalja a felperest az alperes perköltségében. Az ítélet sérti a régi Pp. 206. §-át, az új Pp. 279. § (1) bekezdését, a régi Pp. 221. §-át, az új Pp. 346. § (4) - (5) bekezdését, a régi Pp. 164. §-át, az új Pp. 265. § (1) bekezdését és az Mt. 166. §-át, melyekkel arra utalt, hogy nem változott a jogszabály tartalma az új Pp. fényében sem.
- [26] Másodlagosan a régi Pp. 275. § (4) és az új Pp. 424. § (3) bekezdésének második fordulata alapján a kijavított ítéletre kiterjedő hatállyal történő hatályon kívül helyezését kérte az elsőfokú bíróság ítéletének, valamint az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását igényelte a felperes perköltségben marasztalásával.
- [27] A felülvizsgálati érvelés szerint a felperes a munkahelyi vezető engedélye nélkül - miután azt sem tudta, hogy az ki - elhagyta a munkaterületet abból a célból, hogy nem a dolgozók számára kijelölt helyen, hanem máshol végezze szükségét. Eközben rosszul lett, elesett, eltörte a csuklóját, amit nem kezeltetett.
- [28] Nem kell feltétlen előzményének lennie egy rosszzullétnek, ilyet elvárni szükségtelen. Az alperes a bíróság által megállapított tényállást nem tudja elfogadni, amit azzal is alátámaszt, hogy a törés szörnyű fájdalommal jár. Felperes semmiféle „jajj” szót nem hallatott, amely alátámasztja az eszméletvesztését.
- [29] Az alperes mindent megtett a biztonságos munkavégzésért, a munkaterület akadály- és veszélymentes volt. A felperes ezt elhagyta, ezért „saját magára vethet csupán”. Az önkormányzat udvarán nem volt veszélyt jelentő helyzet, a felperes elvesztette eszméletét ezért esett el.
- [30] Az alperes utalt az Mt. 166. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak alapján arra, hogy a felelősség alól kimentette magát. Szabadon választhatott a tanúk közül az eljáró bíróság, amit meg is tett. A tanúk igazolták, hogy nem volt várható, miszerint a felperes engedély nélkül csak úgy elhagyja a munkaterületet. Ebből az következik, hogy az alperes nem tudta elkerülni semmiféle eszközzel az esés bekövetkeztét, és a balesetet kizárólag a károsult elháríthatatlan magatartása okozta.
- [31] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [32] A felülvizsgálati kérelem nem megalapzott.
- [33] A Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül. A Pp. 272. § (2) bekezdése szerint pedig, a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.
- [34] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei tehát a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az erre vonatkozó jogi álláspontját részletesen kifejti, vagyis a jogszabálysértésre való hivatkozását indokait is ismerteti. Amennyiben a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell a fent meghatározott tartalmi követelményekkel. A jogerős ítélet több rendelkezése ellen irányuló felülvizsgálati kérelem esetén, annak a törvényben előírt tartalmi kellékeket kérelmenként külön-külön kell tartalmaznia és ezek hiánytalan meglétét is a Kúria külön-külön vizsgálja (1/2016. (II. 15.) PK. vélemény 3. - 6. pont).
- [35] Az alperes felülvizsgálati kérelmében több anyagi és eljárásjogi jogszabálysértésre hivatkozott a jogszabályhely felsorolásával. A jogszabálysértéseket igazoló jogi álláspont részletes kifejtése azonban az egyes jogszabályhelyekre vonatkozóan elmaradt. E követelménynek nem felel meg, ha a fél a jogi érvelését nem a szerinte megsértett jogszabályhelyre vetítve adja elő, a jogi érvelés megtételekor a megsértett jogszabályhelyet nem jelöli meg, azokat egy helyen, egyszerre sorolja fel. Ezért a Kúria csak a fenti követelményeknek megfelelő jogszabálysértésre hivatkozást értékelhette.
- [36] Az alperes a fenti követelményeknek megfelelően jogszabálysértésként az Mt. 166. §-át jelölte meg állítva, hogy a baleset nem volt előrelátható, annak oka kizárólag a felperes rosszullete volt.
- [37] A másodfokú bíróság helyesen az Mt. 166. § (2) bekezdés első mondatában foglaltaknak megfelelően rögzítette, hogy a kimentés körében az alperest terhelte a bizonyítási kötelezettség, aminek nem tudott eleget tenni.
- [38] Az Mt. 166. § (2) bekezdés b) pontja szerinti a károsulti magatartásának nem kell vétkesnek lennie. Ebből következően jelen ügyben is fenntartható az a következetes ítélkezési gyakorlat, amely szerint amennyiben a baleset oka nem állapítható meg (vagyis a munkáltató kimentésre irányuló bizonyítása eredménytelen), akkor az sem állapítható meg, hogy a balesetet kizárólag a károsult elháríthatatlan magatartása okozta (EBH1999.55.).
- [39] Az eljáró bíróságok helyes következtetésre jutottak, amikor kifejtették, hogy a felperes nem engedély nélkül hagyta el a munkaterületet a mosdó igénybevétele céljából és arra sem merült fel peradat, hogy az esemény rosszullete miatt következett be. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésére nem volt lehetőség, azokat a bíróságok jogszerűen, logikai ellentmondás nélkül értékelték (Pp. 206. §).
- [40] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [41] A felülvizsgálati eljárásban a felperesnek igazolt költsége nem merült fel, ezért ebben a kérdésben a Kúria a határozat hozatalt mellőzte a Pp. 79. § (1) bekezdése alapján.

- [42] Az alperest illeték fizetési kötelezettség az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés b) pontja alapján nem terheli. Helyette a felülvizsgálati illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-án alapján az állam viseli. Annak mértékét az Itv. 50. §-a alapján kell meghatározni.
- [43] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet 29. § (2), (13) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.
- [44] Ez ellen az ítélet ellen a Pp. 271. § (1) bekezdésének e) pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak.

Budapest, 2020. július 8.

**Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró Dr.
Tánczos Rita s.k. bíró**